

O NÁSLEDOVÁNÍ

Kdo chce jít se mnou, zapři sám sebe, vezmi svůj kříž a následuj mne. (Mk 8:37)

Základ kázání: Marek 8:31-38

Milí bratři, milé sestry,

učedníci se s Ježíšem někdy zřejmě cítí jako na horské dráze. Stoupáš na vrchol, stoupáš na vrchol, jsi na vrcholu... A najednou rychlý sešup dolů, až se ti zatočí hlava a zvedne žaludek. Máš nahnáno, v duchu či nahlas křičíš strachy jak pominutý. Před chvílí ses smál na všechny kolem a byl jsi úplně v pohodě. A teď se řítíš střemhlav dolů a máš strach, že tuto jízdu taky nemusíš přežít. Učedníci přemýšlí u Cesareje Filipovy nad Ježíšovou závažnou otázkou:

- ***A za koho mě pokládáte vy?***

A Petr odpoví jménem všech zúčastněných:

- ***Ty jsi Mesiáš.***

A Ježíš jim to nevyvrací. Neříká jim: *Tak to jste vedle jak ta jedle. Nebo: To máte o mně příliš vysoké mínění. Trochu jste přestřelili.* Ježíš bezpochyby je Mesiáš. Tedy Kristus. Bohem pomazaný. Bohem ustanovený k tomu, aby vládl nad svým lidem, aby soudil svět, aby svět zachránil. On to ví. On to ví moc dobře. On to ví dokonce mnohem lépe než jeho učedníci, jakožto pravý Syn svého nebeského Otce. Ale přesto trochu zchladí to jejich nadšení.

- ***I přikázal jim, aby nikomu o něm neřikali.***

Ještě nenastal ten správný čas, aby tuto radostnou zprávu poslali do světa. Aby ji sdíleli s lidmi kolem nich, kteří by ji určitě nepochopili správně. Ježíš se svými učedníky kráčí do Jeruzaléma. Jedná se o tažení na hlavní město svaté země. Ale o tažení, které je v základu pokojné a odevzdané. Vždyť Ježíš nejde do Jeruzaléma ztrestat Boží odpůrce. Nechystá se zničit všechny nepřátele Hospodinovy, ať už Římany nebo židovskou honoraci. Ježíš kráčí do Jeruzaléma, aby jednou provždy změnil tento svět. Aby lidé mohli být zachráněni, aby mohli žít ten pravý život s Bohem, jejich Stvořitelem. Ale to nepůjde vnější silou a mocí. To je možné jen tak, že Kristus obětuje sebe sama. Že se vydá do rukou svých nepřátel. Tak to ostatně jeho Otec žádá.

Zatímco si učedníci užívají poslední vteřiny klidu a radosti z toho, že jsou nejbližšími kamarády očekávaného Mesiáše, který bude vítězit a vyhrávat, laskavě vysvobozovat a spravedlivě trestat, Ježíš je pošle střemhlav dolů. Jako na té horské dráze.

- ***³¹ A začal je učit, že Syn člověka musí mnoho trpět, být zavržen od starších, velekněží a zákoníků, být zabit a po třech dnech vstát. ³² A mluvil o tom otevřeně.***

Ježíš je otevřeně učil. Žádné šeptání do ouška, žádná tajná nauka určená jen pro několik vybraných jedinců. Otevřená slova pronesená veřejně. Tak především: Ježíš je nejen Mesiáš, ale také Syn člověka. Ztotožňuje se se zářivou postavou z Danielova proroctví (Da 7), která má blízko k Bohu, k Věkovitému. Synu člověka Bůh dává vládu nad všemi mocnostmi, nad celým stvořením. On přichází v oblacích spolu s anděly soudit svět, především odsoudit nepřátele Božího lidu. A tím zachránit všechny Hospodinovy věrné. Skvělé! Jenže v Danielově proroctví není ani zmínka o tom, že tento Boží soudce bude sám odsouzen. To je postavené na hlavu! Představuji si, jak se učedníkům musí dělat z Ježíšových slov mdlo. Syn člověka že bude trpět? Že bude zavržený od politické a náboženské elity židovského národa, že bude popraven pohany... A co že to řekl na závěr, slyšeli jste to? Že po třech dnech vstane? Že bude vzkříšen? To už nám hlava vůbec nebere. Boží soudce bude lidmi odsouzen. U toho jsme se zadrželi. A ne možná. Ne dost pravděpodobně. Ale prý najisto! A nejen že bude. On přímo musí být! To znamená, že se to všechno stane na Boží přímý rozkaz, a ne pouze s Božím tichým a bolestným svolením. Bůh si to přeje! Bůh to vyžaduje. Copak se vám z toho nemotá palice? Zatímco ostatní učedníci mlčí a v hlavě mají zmatek, Petr se osmělí. A pokusí se všechno uvést do pořádku.

- ***Petr si ho vzal stranou a začal ho kárat.***

Bratři a sestry, na jednu stranu můžeme obdivovat Petrovu duchapřítomnost. Že na to všechno vůbec měl co říct. Že nemlčel jako ostatní. A také že byl docela ohleduplný vůči Mistrovi. Vzal si ho stranou. Na druhou stranu: On svého Mistra vyplísnil! Žák vyplísnil, vynadal, sprdl svého učitele. V tehdejší době něco nevídaného, na rozdíl od naší doby. To nebylo žádné: *Se vši úctou, rabi, já s tebou úplně nesouhlasím.* Sloveso, které evangelista Marek používá, se vyskytuje u Ježíšových exorcismů. Když Ježíš vyhání demony z lidí, tvrdě se do nich opře. A stejně tvrdě se teď opřel Petr do svého Mistra Ježíše. Podle evangelisty Matouše mu řekl:

- ***Bud' toho uchráněn, Pane, to se ti nemůže stát! (Mt 16:22)***

Proč Petr tuto Ježíšovu cestu vlastně odmítá? Proč se snaží Ježíše tak drsným způsobem přesvědčit, že od takového sebevražedného plánu má okamžitě ustoupit, že své směřování má ihned přehodnotit? Tak třeba proto, že má Ježíše rád a nechce o něj přijít. To je určitě jeden z důvodů. Nebo proto, že utrpení a potupná smrt není hodná Božího Mesiáše a Syna člověka v jedné osobě. A nakonec možná i proto, že Petr tuší, že to přinese problémy celé Ježíšově skupině. Co potká Mistra, hrozí také jeho učedníkům.

A co na to Ježíš?

- ³³ ***On se však obrátil, podíval se na učedníky a pokáral Petra: „Jdi mi z cesty, satane; tvé smýšlení není z Boha, ale z člověka!“***

Ježíš před zraky svých učedníků oplatil Petrovi stejnou mincí. Pokáral ho. Vyplísnil ho. Vynadal mu. Sprdl ho. Tak jako v jiných případech demony. Však Petra také nazývá Satanem. Pokušitelem. Svůdcem. Protivníkem. Nepřítelem. *Svádíš mě z Boží cesty, Petře, protože se na všechno díváš lidskou optikou. Cítím z tebe člověčinu. Cítím z tebe strach. Strach, který se snažíš přenést i na mě. Strach o čest a slávu v tomto světě. Strach ze selhání. Strach z prohry. Strach o holý život, ať už ten můj, nebo ten tvůj. Ale strach a hrůza, to nejsou dobří rádcové. Já se nechci nechat vést strachem o sebe ani o vás. Já se nechávám vést láskou. Láskou k Otci, láskou k vám. To, co musím prožít, jednou provždy změní váš život. Toho se nesmím zaleknout.* Jak o mnoho let později napíše evangelista Jan, tehdy také přítomný:

- *Láska nezná strach. Dokonalá láska strach zahání, vždyť strach působí muka, a kdo se bojí, nedošel dokonalosti v lásce.* (1J 4:18)

Zařaď se za mě, pokušiteli, říká doslova Ježíš Petrovi. *Nestůj proti mně jako můj protivník. Stoupni si za mě, jako můj učedník. Nesváděj mě z cesty. Naopak se nech vést po cestě, kterou ti prošlapávám jako tvůj Pán a Zachránce. A to neplatí jen pro tebe, ale pro všechny, kteří jednou vykoučují na cestu života, kteří mě začnou následovat.* Jak to Ježíš vlastně řekne?

- ***„Kdo chce jít se mnou, zapři sám sebe, vezmi svůj kříž a následuj mne. ³⁵ Neboť kdo by chtěl zachránit svůj život, ten o něj přijde; kdo však přijde o život pro mne a pro evangelium, zachrání jej. ³⁶ Co prospěje člověku, získá-li celý svět, ale ztratí svůj život? ³⁷ Zač by mohl člověk získat zpět svůj život? ³⁸ Kdo se stydí za mne a za má slova v tomto zpronevěřilém a hříšném pokolení, za toho se bude stydět i Syn člověka, až přijde v slávě svého Otce se svatými anděly.“***

Bratři a sestry, ironií je, že přesně to se Petrovi nakonec nepodařilo. Nebo podařilo? Nejprve nepodařilo. Když Ježíše v Jeruzalémě zatkl na základě Jidášovy zrady, Petr ho nakonec zapřel. A to hned třikrát. Sebe sama, jak Ježíš radí, Petr nezapřel. On zapřel Ježíše, protože miloval svůj život víc než svého Mistra. A to ho nakonec srazilo na kolena. Možná si u toho vzpomněl i na Ježíšova slova u Cesareje Filipovy, že každý Ježíšův učedník má zapřít sebe sama, případně i přijít o svůj život pro Ježíše a pro evangelium. Že Ježíšův učedník se nemá stydět za svého Spasitele a jeho slova v tomto zpronevěřilém a hříšném světě. Petr se tehdy, před Ježíšovým ukřižováním, za Krista styděl. Měl strach se k němu veřejně přiznat. V kruhu svých souvěrců nahlas označoval Ježíše za Mesiáše. Ale v kritické chvíli, v ne úplně přátelském prostředí, selhal.

Jenže, bratři a sestry, náš Pán je milosrdný! Po svém vzkříšení, jak evangelista Jan uvádí, dlouze rozmlouval s Petrem. Třikrát se ho zeptal, zda ho Petr miluje. A Petr zahanbeně třikrát odpovídal, že Ježíše miluje. Že bude napříště bojovat se svým strachem a nechá se vést láskou ke Kristu. Že napříště zapře sebe sama, a ne svého Spasitele. To je známá pasáž. My víme, že Petr tehdy třikrát odpověděl, že Ježíše má rád. Ale méně často se u toho vzpomíná, že právě v té chvíli slyší od Vzkříšeného Pána hned dvakrát výzvu k následování:

- *Následuj mě. Následuj mě.* (J 21,19.22)

Petr dostal novou šanci jít za Kristem. Nebude to žádný med. A přesto to bude cesta života.

Milí bratři, milé sestry, nestydme se za Ježíše Krista, který kvůli nám položil svůj svatý život na golgotském kříži. Kvůli nám trpěl. Kvůli nám byl v opovržení mocných a moudrých tehdejšího světa. Kvůli nám potupně umíral bolestivou a Bohem prokletou smrtí na římském popravčím nástroji, jako poslední z posledních. Ale kvůli nám také slavně vstal z mrtvých. Nestydme se za něj. Ani v neděli ráno v kostele při bohoslužbách, když ho oslavujeme zpěvem, když se k němu obracíme v modlitbách, když se snažíme přijímat do srdce jeho slova. Ale ani v neděli odpoledne, když se setkáváme s našimi přáteli a členy našich rodin. Ani v pondělí ráno, když odcházíme do práce mezi lidi, kteří často nemají o Ježíši Kristu ani páru. Nestydme se za něj a za jeho slova ve chvílích, kdy čelíme těžkostem života, které nahlodávají naši víru. Nestydme se potěšit lidi Kristovým evangeliem. Nestydme se v převážně nevěřící společnosti přiznat se k němu, jakožto k našemu Spasiteli. A nestydme se chovat jinak než lidi, kteří v Krista zatím nevěří. Tedy podle Kristova slova a jeho příkladu. Nestydme se řídit Kristovým slovem a příkladem v tomto hříšném světě, byť nám to občas přinese výsměch, nesouhlas a pohrdání. Zatím, díky Bohu, nic horšího nehrozí.

Buďme připraveni na cestě za Kristem zapřít sami sebe. Tedy přijít o čest a slávu. Přehodnotit kvůli němu vlastní cíle a plány. Nenaplnit kvůli němu všechny naše pozemské tužby a žádosti. Vždyť: *Kristus vám za škody stojí, stokrát víc slibuje; pak-li kdo proň život složí, věčný mít bude.* (EZ 467)

Syn člověka jednou přijde ve slávě a moci, kterou mu svěřil nebeský Otec. Bude to slavný den. Bude to jeho den. A také den radosti pro všechny, kteří ho následovali, kteří upřeli svůj zrak na něj a odhlédli od sebe. A jistě nikdo z nás v ten den soudu a spásy nechce slyšet od svého Spasitele: *Stydím se za tebe. Stydím se, že ses kdy nazýval mým učedníkem. Při první příležitosti jsi mě zapřel. Neznal ses ke mně. Žil jsi, jako bys mě neznal. Nebyl jsi kvůli mně ochoten vzít svůj kříž a jít uličkami hanby v tomto světě. A kvůli čemu? Kvůli dočasnému prospěchu ses za mě styděl? Kvůli přátelství s lidmi, kteří se mně otevřeně vysmívali, jsi dělal, že mě neznáš? Kvůli výhodám či nepřítomnosti problémů v tomto bezbožném světě jsi o svém vztahu se mnou ustrašeně mlčel? Kvůli pár okamžikům pohody a klidu jsi nešel za mnou?*

Milí bratři, milé sestry, Boží milosrdenství je veliké. Na druhou stranu: Nikdo z nás by se jistě nechtěl dožít takové hanby, aby se náš laskavý a milovaný Spasitel jednou za nás musel stydět. Nestydíme se jít za ním! Nestydíme se ho následovat! Nestydíme se být jeho učedníky! Amen.